

je imela vsaka četa še več tisuč družbenikov. Pod imenom „legion“ si je treba tedaj množico saj deseterih tisuč glav misliti. — Une tri kardela, ki so jih (desiravno je vsako posebno številno in še drugo lastno ime imelo, kakor Legio Octava, Nona in Quinta decima — in Augusta, Hispaniensis in Apollinaris) po deželi, v kateri so stanovali, Panonske imenovali, so šteli tedaj gotovo čez 30 tisuč mož. — Kakšen strah mora biti, ko tolika truma orožjenih odinvja in se spunta! Tak strašen punt je bil po Augustovi smerti tudi v naši deželi, in posebno v Nauportu, ali kakor zdaj pravimo, na Verhnikih. Tacit pripoveduje: „Med tem so trume, ki so bile prej, ko se je punt vnel, v Nauport poslane, da bi poti in mostove in druge reči popravile in napravile, hrup v stajah zvedile, ter zastave pobrale, in bližnje sela in tudi Nauport, ki je bil nekakšno samoblastno mesto, oropale, in svoje vikse (oficirje), ki so se jim zoperstavili, zasmehovale in zasramovale in poslednjič oteple“. — Po tem strašnim razdjanji se Nauport ni nikdar več povzdignil, temuč Rimljani so svoje zakladnice v bližnji Emoni (Ljubljani) napravili, in dandanašnji ni več ne sledú ne tirú nekdanjiga Nauporta. Emona je bila pa tudi za take zakladnice res bolj pripravna, ker je bila tri milje bližej Save, in ker ni bila pogostim povodnjem tako podveržena, ko velik močir med njo in Nauportom. To pa je današnjemu tergu vender še ostalo, da se veliko kupčijskiga blaga tu preklada in po vodi v Ljubljano vozi, kar Verhničenam mnogo zaslužka daja.

Novičar iz slovanskih krajev.

Iz Ljubljane. V sredo dopoldne je bila vpričo mnogih častitih gospodov udov kmetijske družbe in več družih tudi za narodni napredek kmetijstva marljivih poslušavcev očitna preskušnja 6 učencov kmetijskih šol, kateri, razun eniga zlo počasniga iz 1. leta, so vsi pokazali, da lepo vneti za učenje so si prizadevali po djanskih naukih svojih verlih gosp. učencov in pridni vaji v delu, kakor tudi po branji predpisanih bukev kmetijstvo razumeti in zapopasti: zakaj se to tako, uno drugač opravlja, da se dobro opravi. 2 sta bila iz 1. leta v učilnici ravno umerliga g. Bogataj-a v Bogenšperku, 4 pa iz družiga leta: 2 v učilnici g. Alojza Urbančiča v Predvoru, 2 pa v učilnici g. Ferd. Trenc-a v Draškoveu. Spraševali so c. k. namest. profesor naravoslovja in kmetijstva g. Karl Dežman, od c. k. deželnega poglavarstva za to preskušnjo določeni komisar, po tem iz kmetijske kemije dva prvošolca tajnik kmet. družbe dr. Bleiweis, štiri drugošolce iz različnih djanskih kmetijskih vednost pa g. dr. Orel, ki je v letu 1848 iz lastniga hvalevredniga nagiba po dovoljenji c. k. ministerstva kmetijski nauk očitno učiti začel, pa po družih opravilih zadržan ga pozneje opustil. Po smerti c. k. učenika kmetijstva dr. Schubert-a je večidel zastal ta jako koristni nauk, ker g. profesor obširniga naravoslovja nikakor ne more vsiga opraviti. Naj bi ne jenjala ta učilnica v Ljubljani, toliko koristna zlasti duhovnim gospodam in učiteljem po deželi! Očitno moramo reči, da bi to toliko bolj obžalovali, ker imamo nad g. dr. Orlam možá, ki popolnoma izveden v teoretičnim in kar še veliko več veljá v djanskim (praktičnim) kmetovanji bi bil vés pripraven kmetijstvo učiti slovensko in nemško.

Drugi dan po ti poskušnji pa so bile vpričo mnogih zvedenih kmetovavcov skušnje z novimi drevesi (plugi) in družimi mašinami, ki jih je visoko častiti predsednik kmetijske družbe g. Fid. Terpine lani

v veliki Londonski razstavi kupil, da bi se poskusile in kar bi se dobro poterdilo, naj bi se tudi pri nas vpeljalo. Radostno rečemo, da je bilo veselje viditi, kako marljivo so se izvedeni kmetovavci — v gosposkih in kmečkih suknjah — teh skušinj vdeležili, ker to je edina prava pot koristne in potrebne poprave v domačo deželo vpeljati. Za to pa je naš gosp. predsednik tudi popolnoma mož. Nadušen žive in djanske ljubezni do domovine, in za blagor in napredek kmetijstva in obertnijstva vés vnét se ne vstraši tudi velicij stroškov, če je treba jih na oltar domovine položiti v njeni prid, kar je ravno ti zadevi spet slavno pokazal, ko je za več kot 1500 gold. v Londonu noviga kmetijskiga orodja nakupil, ki ga sedaj prijazno izroči deželi v poskušnjo. Slava tacimu možu! Drugo pot več od teh poskušinj.

Novičar iz mnogih krajev.

3. dan tega mesca je prišel svitli nadvojvoda Joan po dolgi bolezni popolnoma zdrav na Dunaj. — Včeraj zvečer so pričakovali ruskiga cara na Dunaji; bival bo v cesarskim poslopij, kjer je 40 sôb za-nj pripravljenih. — Ker so osnove prihodnjih postav že večidel gotove, v katerih posvêt so bili deželni poglavarji na Dunaj v ministerstvo poklicani, se bojo ti nek kmalo domú vernili. — Za gotovo se pripoveduje, da posvetovanje gojzdne postave bo c. k. državno svetovavstvo kmalo dokončalo in da bo po tem takim za vse dežele toliko potrebna postava na dan prišla. — Narodska banka, ki izdaja bankanote, jih je te dni za 17 milionov očitno sožgati dala, ki so ob veljavnost prišli. — §. 252 že stariga šolskiga zakonika je bil učiteljem vnovič oklican, po katerim jim je prepovedano v kerčmah ali očitnih veselicah gosti ali scer muzicirati. — Popravo mnogih cest v Vojvodini je ministerstvo kupčije dovolilo. — Presvitli cesar je ukazal 200 arabških žebcov za cesarske kobilstva kupiti, katerih 100 je iz Beyruta že na poti, 100 družih pride kmalo za njimi. — Vodja vojaškiga mornarstva v Terstu grof Wimpfen je razglasil povabilo za osnovo milodarne naprave pod imenom „Marianine milodarnice“, ktere namen bo iz zaklada nabranih milošinj podpirati vdove ali otroke taci vojaških mornarjev, ki so 4. marca t. l. v znani nesrečni prigodbi blizo Benetk ob življenje prišli ali ki bojo prihodnjič ob kaki pomorski vojski ali scer kakošnim viharju življenje končali. — V Pragi bojo v spomin tistim vojakam českiga rodú, ki so o poslednjih vojskah smert storili, krasen spominek v podobi veličanskega leva postavili. — Gosp. Berlič, dobro znan pisatelj ilirsk, sedaj oskerbnik škofovih zemljiš v Diakovaru, je unidan kot verin kristian vse napčnosti svojiga „kolendara“ očitno zaverigel in preklical. — Nek inženir je zadel pri sv. Križu blizo Tersta na voliko vodno žilo, ktera obeta Teržacenam dobro pijačo. — Nek Samuel Lämp v Švajcu hoče ljudi oslepariti z neko posebno znajdbo: namreč iz trave in sene mleko umetno napraviti, in scer na pol več kakor se ga od krave po ti povžiti klaji namolze!! Morebiti bo ta Samuel tudi jajca legel. — Sultan je preganjavca kristianov Omer-Pašata v Carigrad poklical; kristiani so veseli tega poturčenca rešeni biti. To se je pa mende zgodilo, ker so tri mogočne vlade sultana resno opomnile: naj stori konec temu preganjanju. — Že dolgo ni v Jeruzalem o veliki noči toliko romarjev romalo, kot letos; le same austrianske barke so 500 romarjev tje odpravile. — V Parizu se sedaj nič družiga ne govori, kakor od tega, kaj se bo 10. maja zgodilo; verjetno je, da bo armada Napoleona cesarja pozdravila — Napoleon pa še ne bo hotel cesar biti.